

[Gunnar Fog-Petersen.]

vedtagen Lov skal række saa og saa langt, og hvis den saa ikke kan det, faar den lade være, naar blot Doktrinerne kan leve. Det er et underligt Standpunkt at tage i Politik, hvor Doktriner ganske vist spiller en meget stor og alt for stor Rolle, men jo dog mere i Politikens højere Luftlag end nede i den praktiske Udførelse af Arbejdet.

Vi vil fra vor Side anbefale dette Lovforslag af følgende Grunde: af Hensyn til de arbejdsløse, hos hvem Tiltroen til Forsikringens Bærekraft ikke bør undergraves i for stor Udstrækning, dernæst af Hensyn til Kommunerne, for hvem dette Lovforslag ophøjet til Lov vilde bringe en ikke uvæsentlig Lettelse. Det er ganske mærkeligt at se, at samtidig med, at vi ude i Landet oplever en Agitation fra Venstres Side og Det konservative Folkepartis Side, som gaar ud paa at sige til Befolkningen: nu har vi vedtaget en Sociallov, som viser sig at lægge for store Byrder paa Kommunerne og ikke lægger tilstrækkeligt over paa Staten af disse Udgifter; vi bør tilstræbe en Ordning, hvorved Kommunerne yderligere lettes, og hvorved Staten tager mere paa sig af det, som har almen Karakter i saa Henseende — samtidig med, at man rejser denne Agitation, som man møder rundt omkring i Landet, i Pressen og paa Møder, ser man her, at de samme Partier over for et Lovforslag, der gaar ud paa midlertidig at lette Kommunerne og lade Staten overtage Byrder, gaar imod det ud fra den Betragtning, at man af doktrinære Grunde skal lade Kommunerne bære det mest mulige. Det er en højst besynderlig Politik. Den er i Sandhed doktrinær, men nogen Logik i Doktrinerne og i den Agitation, der er knyttet dertil, er det vanskeligt at faa Øje paa.

Saa siges der af den ærede Ordfører, at det, som kan hjælpe, er at sætte Erhvervs-livet i en saadan Situation, at det væsentlig kan bøde paa Arbejdsløsheden og da særlig, hvad Landbruget angaar. Nu er det, saa vidt jeg har set, af Statistisk Departement beregnet, at det Antal Arbejdere, som Landbruget under Krisen har maattet skyde fra sig, i Virkeligheden er langt mindre end oprindelig antaget og flere Gange angivet, saa en Bedring af Landbrugets Vilkaar vilde ikke saa meget direkte paavirke Arbejdsløsheden, som den naturligvis vilde bidrage til, at andre Erhverv, som tjener paa Landbrugets bedre Kaar, kunde beskæftige flere. Men det kan kun gælde, hvis Landbrugets produktive Vilkaar bedres ved Samhandel med Udlandet, ved at der tjenes mere i Udlandet; det kan i saa Henseende ikke komme

til at betyde noget, om man forøger Prisen paa Landbrugets indenlandske Afsætning.

I øvrigt vil jeg spørge den ærede Ordfører: Hvad er det, han mener der skal gøres? Baade som Repræsentant for en Del af Landet, der væsentligt bestaar af Landbrugsdistrikter, og som selv værende aktiv Landmand er jeg overordentlig nysgerrig efter at faa at vide, hvad det ærede Medlem har i sin Pose til Bedring af Landbrugets Kaar, og som i væsentlig Grad skulde kunne aflaste Arbejdsløsheden. Den ærede Ordfører antydede det ved første Behandling og gentog det her i Dag. Der er sikkert mange, som vilde være den ærede Ordfører taknemmelige, hvis han sad inde med gode Raad i saa Henseende, for hidtil har vi jo ikke set noget fra den Side eller fra nogen anden Side; hverken her i Landet eller andre Steder paa Kloden har man kunnet anvise Udveje, som har betydet noget, som var værd at nævne i denne Forbindelse. Det ærede Medlem kan dog ikke tænke paa den Kødordning, som blev vedtaget, ganske vist uden at det ærede Medlem stemte for den, eller den Smørordning, som det ærede Medlem stemte ned, ej heller paa en anden Kødordning eller en anden Smørordning, thi hvad vi har set i saa Henseende, har jo baade efter Eftererfaringerne ude i Praksis, og hvad angaar de Forslag, der har været fremme, haft en saadan Karakter, at ingen vil paastaa, at enten det gennemføres eller det ikke gennemføres, skulde det betyde noget som helst i Forhold til den store ekstraordinære Arbejdsløshed.

I øvrigt fristes man ved Behandlingen af et saadant Lovforslag til — og mange kommer jo ind paa det — at gentage den almindelige Opfordring til at sætte Arbejde i Gang; men det bliver kun en almindelig Opfordring, naar der ikke præcist kan angives, hvor og paa hvilken Maade det skal ske. Det staar for mig saaledes, at der ikke kan være nogen Tvivl om, at med den Udvikling, vi er inde i, der ved Teknikkens stærke Fremgang gør mange Arbejdere ledige og gør, at man kan producere hurtigere, end Behovet kræver, og paa visse Omraader let kan producere saa stærkt, at man kommer over Behovet, idet dette Behov har en bestemt Højestegrænse, som forholdsvis let naas, da er der ingen anden rationel Vej at gaa — den vil man ogsaa komme til at gaa — end at bruge mindre Tid og mindre Kapital til Fremstilling af de Varegrupper, hvor Højestegrænsen for Forbruget forholdsvis hurtigt naas, og kaste sig over de Former for Virksomhed, som ikke har en saadan Højestegrænse.